■ *Hézagpótló kormányrendelet*

Jogi keretek között a személyi és vagyonvédelem

A közelmúltban rendeletet alkotott a kormány a magánnyomozásról, valamint a személy- és vagyonvédelmi vállalkozói tevékenység átmeneti szabályozásáról. A jogszabály a rendőrségi törvényben kapott felhatalmazás alapján született és jelentős hiányt pótol. Tudniillik még az idén várható a törvényi szabályozásra vonatkozó javaslat benyújtása, s az Országgyűlés általi megtárgyalása is. E rendelet egyébként szeptember 1-jétől a törvény életbelépéséig marad hatályban.

Miért született és mit jelent valójában ez az átmeneti jellegű rendelet a gyakorlatban? Ezt kérdeztük dr. Zvada Zoltántól, a Dél-magyarországi Vagyonvédelmi Kamara elnökségi tagjától.

– Ez a rendelet csak részben pótol egy régi hiányt. Tulajdonképpen igazi vagyonvédelmi törvényt szerettek volna hozni, illetve ezt tervezik, de sajnos úgy tűnik, ez a törvényhozás menetrendjébe egyelőre nem fért bele. A hiányt kívánta most pótolni ez a kormányrendelet, amely szeptember 1-jétől hatályos.

■ *Miből áll a rendelet?*

– Leglényegesebb része az én értelmezésemben az, hogy az eddig teljes mértékben szabályozatlan úgynevezett vagyon- és személyvédelmi tevékenységet jogi keretek közé szorítja. Erre vonatkozóan jelentek meg már előzetes információk, amelyek arról szóltak, hogy a rendelet szerint a vagyonőrt, vagy a magánnyomozót nem illet meg semmivel sem több jog, mint a többi állampolgárt, hanem részben saját jogként, részben pedig mint cégben tevékenykedő személyként tud eljárni, illetve intézkedni. Ez alapján tehát senki sem lesz hatóság, ettől nem kell félni.

■ *A rendelet egyik kitétele azt is meghatározza, hogy kik végezhetnek ilyen tevékenységet.*

– Igen, a rendeletben vannak erre vonatkozóan is kitételek. Azon túlmenően, hogy az illető magyar állampolgár, büntetlen előéletű, állandó lakhellyel rendelkezik az országban. A legfontosabb azonban az, hogy megfelelő képezettséget szerzett személy legyen, s aki e képzettség, valamint hatósági vizsga letétele után engedélyt is kapott.

■ *Hogyan lehet ezt a képzettséget megszerezni?*

– Vagyon- és személyi védelemmel kapcsolatos képzéssel országos szinten és a megyében is többen foglalkoznak. Itt azonban lényeges megjegyezni, hogy az előzetes információk szerint – a kormányrendeletnek ugyanis még nem jelent meg a végrehajtási rendelete – ezt a képzettséget egy 300 órás szakmai felkészítő tanfolyamon lehet elnyerni. Ebből 180 óra az elméleti, 120 óra pedig a gyakorlati rész.

■ *Ön „civilben" az Interagent Co. ügyvezetője, s cége többek között ilyen felkészítéssel is foglalkozik.*

– Igen, mi is indítunk – alap- és középfokú vagyonvédelmi szaktanfolyamaink mellett – hatósági felkészítő tanfolyamot szeptember második felében. Tekintettel arra, hogy a hallgatóktól magas szintű szakmai ismereteket követel ez a képzési forma, így szakmailag elismert előadói gárdát és a gyakorlat lebonyolításához is felkészült kiképzőket biztosítunk.

A vagyonvédelmi kamara illetékese szerint ez a szakmai képesítés igen kemény vizsga követelményeket támaszt a hallgatók részére, s minden esetben hatósági bizottság előtt kell vizsgázniuk a jelölteknek.

K. F.

■ Kivágott betűkkel és színes állatfigurákkal van tele a tábla környéke. Az első padokat a minden vasárnap délutáni mesealakok rajzolt képmásai borítják. A szemközti falon a bútorszállítóknak szóló „Ide a polcot" felirat elárulja, hogy a tanítónő, Szalai Józsefné, a Madách Imre Általános Iskolából semmit sem bíz a véletlenre: a kiselsősök termében hamarosan mindennek helye lesz, s minden hely az új iskola kicsit idegen, mégis roppant csalogató érdekességével, mint egy varázsporral lesz meghintve.

■ *Egy névsort látok a katedrán, harminc névvel. Már tanulja őket?*

– Oda-odapillantok. Mindjárt az elején nem tudnám mindannyiuk nevét megjegyezni, így aztán névkártyákat készítettem, amelyeket a gyermekek majd kitűznek. Különben már találkoztam velük, hiszen ők angol–magyar kéttannyelvű elsősök lesznek és beíratkozás előtt felmértük bizonyos képességeiket, mint a beszédfejlettséget és a logikai készségeket.

■ *Drukkolás, izgalom azért gondolom mindkét részről lesz.*

– Óh! Én megértem őket. Nekem is legalább annyira izgalmas a dolog, mint az iskolába újonnan kerülő gyermeknek. Minden tanévnyitás újra felébreszti ezt az izgatottságot.

■ *Elsősváró a Madách iskolában*

Karácsonyra írnak és olvasnak már

■ *Mit tesz, ha egy buksi elpityeredik az első napon?*

– Jópár játékos feladatot előre elkészítettem a számukra. Már most itt vannak az általuk szeretett mesealakok képmásai, lesz meselemez-hallgatás, azután az első napokon sétákat iktatunk be; egyszóval mindent megteszek, hogy véletlenül se tűnjék ijesztőnek az iskola.

■ *Mivel kezdi az írás tanítását?*

– A betűelemek írásával-vázolásával. Már az első héten betűcsaládokat veszünk, megtanítom az I-t, az U-t, az Ü-t, majd a T-t, olyan betűket, amelyeket könnyű összevonni. Ezek a betűk, amelyeket itt lát a tábla előtt, ott is maradnak a tanév végéig, hiszen a tanulók tankönyveiben is ugyanezek az ábrák szerepelnek. Karácsonyra – remélem – írnak és olvasnak. A karácsonyi üdvözleteket már együtt írjuk majd.

■ *Ugye, van egy fordulópont, amelyen át kell esniük, s akkor könnyebb lesz?*

– A betűösszevonás pontja ez, amikor a gyermek már nemcsak betűket ismer fel és azokat külön-külön kiejti, hanem első felismerésre össze is olvassa őket. A falon a sok szókártyát látja, a fülében az együtt tanult mondókák csengenek: oly sokat hall és lát, hogy egyre inkább belejön az olvasásba is, meg az írásba is.

■ *Mit tesz akkor, ha különböző képességű gyermekekből áll az osztály? Egyik önállóbb, a másik igényli a külön foglalkozást...*

– Tanulócsoportokat szervezek az órán. A Zsolnai-program külön lehetőséget ad a lassabban és a gyorsabban haladók számára. Úgy szoktam szervezni, hogy a gyerekek legalább két-három csoportban dolgozzanak. Különböző tempóban haladnak majd, de az eredmény egyformán biztos lesz. Akik lassabban haladnak, több segítséget kapnak tőlem. Felmérjük, hogy ki melyik csoportba kerül, aztán esetleg eszerint is ültetem a tanulókat, hadd munkálkodjanak együtt. Szervezés kérdése.

Szalai Józsefné tanítónő, alsó tagozatos munkaközösség-vezető: „Megszerettetni a tanterem minden szegletét". (Fotó: Gyenes Kálmán)

■ *Mit gondol, mekkora az ideális osztálylétszám elsőben?*

– Tapasztalatom szerint a 24 fős csoport. Otthonosabb, családiasabb a hangulat és ez a gyermekeknek nagy biztonságot nyújt. Több gyereket egy osztályba tenni csak a legszükségesebb esetben szabad. Mi harmincan lettünk most, és természetesen így is mindent jól meg lehet tanítani – dehát, az ideálisat kérdezte.

■ *Előfordul-e, hogy a gyermek néhány hét után fáradtabb lesz? Hiszen, bármennyire is játszva, megfeszített munkát végez.*

– Mint mondtam, a kezdeti időszakban rövidebbek és alkalmazkodóbbak a tanórák. Mégis, szinte minden tanulónál jelentkezik majd fárdtság, hiszen az óvodában még nem volt szüksége napi négy tanórányi figyelemre. Nos, én azt mondom, semmi esetre sem szabad a lelküket betörni. Szeressék meg az iskolát – ez a legfontosabb feladatom. Megszerettetni a tanulást, a munkát, ennek a tanteremnek minden szegletét.

Panek Sándor

■ *Az egyetemi elbocsátások „ára"*

Honnan vesz a JATE még huszonhárom milliót?

(Folytatás az 1. oldalról.)

Mint a Délmagyarországban erről már korábban beszámoltunk, a Bokros-program felsőoktatást érintő intézkedései különös módon valósulnak meg: a jogszabályok könnyed kezelésével, amely a vidéki tudományegyetemeket egyértelműen hátrányos helyzetbe hozza. A történet hosszú és furcsa fordulatokban gazdag.

Nehéz döntések után – és előtt – az Egyetemi Tanács. (Fotó: Schmidt Andrea)

Miért a vidék fizet?

A JATE szempontjából az a lényege, hogy a Bokros-csomag nyomán kidolgozott minisztériumi számítások szerint évi bruttó 79 millió forinttal lett volna kevesebb a szegedi intézmény központi támogatása; a pótköltségvetésben meghatározott csökkentés intézményenkénti bontásáról az egyetem hivatalosan augusztus 3-án értesült, s ez az összeg már 11,4 millióval nagyobb volt, mint az eredetileg tervezett 79 millió. A rektor levelet írt a kultuszminiszternek és a szegedi országgyűlési képviselőknek. Vele együtt sem a pécsi, sem a debreceni egyetemi vezetők nem értették, miért nagyobb a vidéki intézményeket sújtó elvonás mértéke a tervezettnél, „véletlenül" éppen annyival, amennyivel viszont a budapesti tudományegyetemen, az ELTE-n kisebb lett az elvonás. A hátrányos megkülönböztetést nemcsak furcsállották, hanem törvénytelennek is tartják, hiszen a Felsőoktatási Tudományos Tanács (amelynek Fodor Gábor miniszter az elnöke) azt javasolta, maradjanak az eredeti számok. (A jogszabály szerint ennek a fórumnak a javaslatát figyelembe kell venni, s ha mégsem, a minisztériumnak indoklási kötelezettsége van. Másrészt a költségvetést érintő jelentős módosításokat meg kell beszélni az intézményvezetőkkel. Ebben az esetben egyik jogszabályi előírást sem tartották be.)

Kényszerhelyzet

A levélre mindmáig nem válaszolt a miniszter (a képviselők közül is csak ketten), viszont az egyetem lépéskényszerbe került. Az a helyzet ugyanis, hogy a központi költségvetés az elbocsátások költségeit csakis ebben az évben fedezi; ha „kifutnak az időből" az egyetemek, vagyis ha nem szeptember 1-én kezdődnek a felmentési idők, a költségeket az intézményeknek maguknak kell állni...

Ilyen körülmények között készültek el a felmondólevelek összesen 11 tanársegédnek, 14 adjunktusnak, 10 docensnek, 8 tudományos segédmunkatársnak, 4 tudományos főmunkatársnak, 1 tudományos tanácsadónak, 2 nyelvtanárnak; megszüntettek 4 lektori álláshelyet és javasolták a köztársasági elnöknek 4 egyetemi tanár felmentését; elbocsátottak további 32, nem oktatói státuszú személyt. A legtöbb oktatói álláshelyet (21, plusz a 4 lektori hely) a bölcsészettudományi kar veszítette el (az idén 500-al nőtt a hallgatói létszám!), de a természettudományi karról küldték el a legtöbb (39) embert. A gazdasági hivatalban 15 munkatársnak mondtak föl. A jogtudományi karon egy oktató és egy nem oktató veszítette el az állását. Az elbocsátások leginkább a 31-40, illetve az 51-60 éve közöttieket sújtották (20-20 fő), 16-an vannak a 41-50 közöttiek és 14-en a huszonévesek.

A rektor arról számolt be, hogy az elbocsátottak közül mindössze hatan keresték meg személyesen, elkeseredett emberek, akik ennek dacára fegyelmezetten vették tudomásul: az egyetem vezetője nem tud segíteni...

Veszélyben a pótlékok

A központi elvonás következő naptári évre „áthúzódó vonzatának kivédésére" most készülnek fel: további létszámcsökkenés nem képzelhető el, hiszen a hallgatói létszám nőtt, jelenleg is nagy terhek hárulnak a megmaradt oktatói karra. (A felsőoktatási fórumok javaslatára a pénzügyminiszter időközben beleegyezett: a jövőre tervezett, a szóbanforgón felüli, további, összesen 2 milliárdos „megtakarítás" ne elbocsátásokkal, hanem a felsőoktatás modernizálásával valósuljon meg; ennek lényege a normatív finanszírozás bevezetése és az intézmények integrációjának felgyorsítása.) A JATE-n a legvégső esetben folyamodnak olyan szociális juttatások megvonásához, mint az ebédpénz; gondolkodnak a különböző pótlékok megvonásáról, az üres álláshelyeket nem, illetve szigorú mérlegelés után töltik be.

Sulyok Erzsébet

Katona Szilvia - gyógyulófélben

Várhatóan ma elhagyhatja a budapesti Szent János Kórház intenzív osztályát Katona Szilvia, az a 17 éves lány, aki augusztus első felében szenvedett agysérülést vonatdobálók áldozataként. Dr. Pénzes István professzor közlése szerint Katona Szilvia tudata immár teljesen tiszta, a legenyhébb idegrendszeri eltérés sem tapasztalható nála. Állapota olyan sokat javult, hogy akár haza is mehetne, de óvatosságból még egy ideig bent tartják. A következő napokban az idegsebészeten kezelik majd, ahol plasztikai műtéttel elvégzik a sérült koponyarész pótlását.

CSÖRÖG A WESTEL

Közérdekű problémáikat, észrevételeiket ezen a héten ügyeletes munkatársunkkal, Fekete Klárával oszthatják meg. Munkanapokon 8 és 10 óra között, vasárnap pedig 14-től 15 óráig várjuk hívásaikat. Rádiótelefonunk száma: 06–60–327–784. Felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy Szegedről is mindegyik számot tárcsázni kell. Ha ötletük van Fekete pont című rovatunk számára, kérjük, ugyanitt tudassák velünk.

■ **Le- és felszállás.** Putics Miklósné (493-687) és Prágai Margit (474-221) a közelgő iskolakezdésre hívták föl a figyelmet, arra, hogy pár nap múlva még nagyobb lesz a tumultus a járatokon.

■ **Ellenőrök.** Kun Istvánné zsombói olvasónkat (255-343) kedden bliccelőnek nézték az ellenőrök. Az idős asszony a Hősök kapujánál szállt föl az 1-es villamosra, előbb helyet keresett magának a lyukasztó mellett, majd kezdte volna előkeresni a jegyét. Erre azonban már nem maradt ideje. Három ellenőr fogta közre... Telefonálónk más úton-módon is keresi az igazát.

■ **Buszos sztori.** Bálint Zoltánnét (438-345) az ESZ-366 rendszámú 71-es busz vezetője bántotta meg. Ötéves lányával szállt föl, s hogy ne zuhanjon el induláskor, rögtön az első ülésre telepedett le. Amikor azonban a leszállásra került sor, alig tudott elvergődni a második ajtóig. A mutatványt a sofőr nem hagyta szó nélkül... Kérdezi, miért kell ezt az utasnak eltűrnie?

■ **Sávok.** Kelemen Lászlónak (318-553) a Nagykörút forgalmi rendjével van baja. Szerinte csak a szegediek számára egyértelmű, mikor kell sávot váltani. Érdemes lenne vagy sárgával, vagy fényvisszaverő prizmával kijelölni az íveket, ami ugyan nem olcsó megoldás, de csak öt koccanás ára.

■ **Lopós szegediek.** Soós Imre Pest megyei (ikladi) lakosnak Szegeddel kapcsolatban nem a nyári szép emlékek jutnak eszébe. Augusztus 27-én, vasárnap a régi híd lépcsője melletti parkolóban kék Ladájára szerelt tetőcsomagtartójáról 10 perc leforgása alatt elloptak egy olasz mountain bike-ot. A rendőrség körözi a járgányt, de Soós Imre bízik a Csörögben is. Hátha valaki látta az esetet, hiszen a kerékpárt – mivel lyukas volt a gumija – tolni sem lehetett. A szemtanúk egy szegedi telefonszámot (488-522) hívhatnak.

■ **Használt aksi.** Horváth Zoltánnak (326-380) három használt akkumulátora van, nem akarja kidobni őket. Keresi azt az iskolát, amelyik vállalkozott a begyűjtésükre.

■ **Elveszett.** 1. egy darab Sharp menedzserkalkulátor a Szabadsajtó és a Pásztor utca sarkán álló telefonfülkéből, pénteken, a Sánta utca 8/A-ban várják jutalom ellenében; 2. egy Benetton feliratú férfi övtáska kedden személyes iratokkal, ami a Kereszttöltés utcai benzinkútnál még megvolt, értesíteni Kocsis Sándornét lehet (480-637); 3. Tóth Sándor (479-404) kézitáskája iratokkal, orvosi papírokkal Üllésen, amit vagy a címen, vagy az üllési Kossuth dülő 39. szám alatt várnak; 4. még a múlt pénteken egy Marci névre hallgató másféléves kan puli kutya Újszegeden, az Udvarhelyi utca és a töltés környékén, jelentkezni dr. Nagy Erzsébetnél (431- 897) lehet.

■ **Találtak.** 1. egy kulcscsomót a Csanádi utcai ABC előtt (Duna Jánosné, 488-588); 2. egy másik kulcscsomót a Csuka és a Kecskeméti utca sarkán álló telefonfülkében (Sebők Zoltánné, 492-053).

■ **Állattemető.** Többen érdeklődtek a leendő állattemetővel kapcsolatban. Szeretnének további információkat szerezni az új intézményről, azért várják az ötletgazda Tóth Csaba jelentkezését.

■ **Csótányok.** Bokáig járnak az Űrhajós utca 3. szám lakói a csótányokban. Az ÉKF Kft. a közös képviselő, de a „füle botját sem mozgatja". Hátha ezúttal is segít a Csörög – reménykednek az emberek.

Lépcsős hátú Opel Astra

Az Opel Hungary szentgotthárdi gyárában a következő napokban kezdődik meg a lépcsős hátú Astra gépkocsik gyártása – tájékoztatta az MTI-t csütörtökön Dános András, a cég képviselője. Elmondta, hogy a négyajtós Opel Sedant eddig külföldről hozták be, és több mint 18 százalékkal volt drágább a hazai ötajtós változatnál. A szentgotthárdi gyártás feltételeinek megteremtésével – amire 1,8 millió márkát fordítottak – a Sedan ára csak 5 százalékkal lesz magasabb. A gyárban az idén várhatóan több ezer szedán készül, közülük ezret Kínába exportálnak. Az első kocsik a jövő héten gördülnek le a futószalagról, és szeptember végén kerülnek a piacra.